Slovenský zväz záhradkárov, Základná organizácia Dolné Vestenice,

972 23 Dolné Vestenice

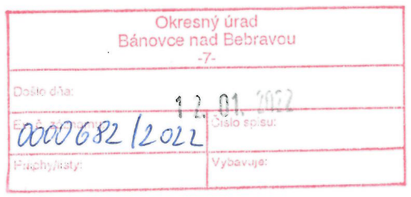

Okresný úrad Bánovce nad Bebravou
odbor starostlivosti o životné prostredie
Nám. Ľ. Štúra 7/7
957 01 Bánovce nad Bebravou

Dolné Vestenice 11.01.2022

VEC: Stanovisko - „Rozšírenie závlahy pre pestovateľský sad – POMI – LÁTKOVCE“ – oznámenie o začatí nového prejednania

Listom OU-BN-OSZP-2021/003191-005 z 28.12.2021 „ „Rozšírenie závlahy pre pestovateľský sad – POMI – LÁTKOVCE“ – oznámenie o začatí nového prejednania“ ste nás upovedomili, že dňom 08.04.2021 začalo nové zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti „Rozšírenie závlahy pre pestovateľský sad – POMI – LÁTKOVCE“. Súčasne ste v liste uviedli, že „ako príslušný orgán Vám podľa § 29 ods. 6 zákona, v súlade s § 18 ods. 2 písm. d/ zákona, ako povoľujúcemu, resp. dotknutému, resp. rezortnému orgánu zasielame informáciu o doplnenom oznámení o zmene navrhovanej činnosti.“

Podľa § 29 ods. 9 zákona k predmetnému oznámeniu o začatí nového prejednania Vám postupujeme nasledovné stanovisko:

1. V materiáli „Informácia pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len zákon/ - predmet zmeny navrhovanej činnosti uvádzate, že „ predkladaná zmena navrhovanej činnosti spočíva v rozšírení závlahového systému. Trasa rozšírenia závlahového potrubia je navrhovaná na pozemkoch katastrálneho územia Dolné Vestenice, kde bude pripojená na vybudovaný závlahový systém vo vlastníctve š.p. Hydromeliorácie a pokračuje v katastrálnom území Látkovce s ukončením v akumulačnej nádrži na pozemkoch POMI Látkovce“.

   Žijeme v obci Dolné Vestenice a realita je taká, že z obce Dolné Vestenice je ťahaná modrá hadica do Látkoviec a týmto spôsobom dochádza k čerpaniu vody napriek tomu, že uvedené rozšírenie nie je povolené. Poukazujeme na rozpor s platnou legislatívou. Nám, obyvateľom Dolných Vesteníc, je známa skutočnosť, že uvedená líniová stavba nie je v súlade s územným plánom obce a rozvojovými zámermi obce. Tiež vyslovujeme názor, a vývoj v uvedenej oblasti nás v tom utvrdzuje, že pre uvedené, vzhľadom na to, že prevažná časť stavby vedie cez kataster obce Dolné Vestenice a voda je čerpaná z katastra obce Dolné Vestenice, kde sa nachádza pôvodná závlaha ako aj studne, z ktorých je voda čerpaná, má byť príslušným

orgánom: Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie a povoľujúcim orgánom: Obec Dolné Vestenice.

2. V materiáli „Oznámenie o zmene navrhovaných činností „ /PROGRESING Topoľčany, máj 2016/ sa okrem iného uvádza, že „Investor požiadal o vydanie územného rozhodnutia obec Uhrovec, do ktorej územnej pôsobnosti patrí miestna časť Látkoviec, ako väčšinový kataster záujmového územia".
Vychádzajúc zo znalostí miestnych pomerov opakovane uvádzame, že väčšia časť stavby sa nachádza v katastri obce Dolné Vestenice.

   V uvedenom materiáli sa tiež uvádza /bod 2.1/, že „ z uvedeného dôvodu pripravuje POMI Látkovce zmluvu so štátnym podnikom HYDROMELIORÁCIE Bratislava na prenájom technickej vybavenosti závlahových zariadení PČS 1 a PČS 2 v lokalite Dolné Vestenice, garantujúci odber a dodávku závlahovej vody v množstve 5 – 6 l/s. Uvedené množstvo vyhovuje potreba a vybudovaným kapacitám systému závlah."
   Z doterajších konaní a v konečnom dôsledku aj z tohto materiálu vyplýva, že zmluva o nájme bola už v tomto období /máj 2016/ k dispozícii – viď. Časť VI. PRÍLOHY, 2., kde je uvedená ako príloha. Dovoľujeme si tiež uviesť, že nám nie je známa skutočnosť, že by vo veci možného prenájmu boli oslovení miestni podnikatelia obce Dolné Vestenice a samotná obec Dolné Vestenice.

   V časti III. bod 6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí a v časti IV. VPLYV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH úplne absentuje zhodnotenie dopadov na obyvateľov, na miestnych podnikateľov, na prírodu, t.j. na životné prostredie týkajúce sa katastra obce Dolné Vestenice.

3. V materiáli „Znalecký posudok" /Slovenská technická univerzita v Bratislave/ 22.3.2017 / *sú uvádzané povolenia na čerpanie zo studní v Dolných Vesteniciach, ktoré sú uvedené v prílohe posudku:*
   Povolenie 4672/79-Ch z 29.10.1979 – na stavbu „Závlaha pozemkov Vestenice" / povolenie sa vzťahuje na stavbu podľa projektu vypracovaného PPÚ Nitra zo septembra 1977 pod číslom zákazky 5041105;
   Povolenie 4109/405.1/A-10/84 zo 14.6.1984- na dielo „Závlaha pozemkov Vestenice – rozšírenie".
   Ako vyplýva z povolení, tieto boli vydané na stavby v katastri obce Dolné Vestenice.

   V časti III. ZÁVER /str.11/Úloha znalca:/Odpoveď:
   uvedené, že predmetná zmena navrhovanej činnosti „nebude mať žiaden negatívny vplyv na životné prostredie a obyvateľov obce Dolné Vestenice ako aj na zásobovanie obyvateľov obce Dolné Vestenice".
   Opakovane absentuje zhodnotenie dopadov navrhovanej činnosti na obyvateľov, na miestnych podnikateľov, na prírodu, t.j. na životné prostredie týkajúce sa katastra obce Dolné Vestenice.

4. Záverečná správa z hydrogeologického prieskumu /HYDRANT s.r.o./december 2021:
V bode 2. Cieľ geologickej úlohy /str.5/ sa uvádza: "Objednávateľ prieskumných prác požadoval realizovať rozsah hydrogeologických prieskumných prác, na základe ktorých bude možné prispôsobiť súčasné povolené odbery podzemných vôd využiteľným množstvám určeným v predkladanej práci".
Poukazujeme opakovane na to, že povolenia boli v rokoch 1979 a 1984 vydané na stavby v Dolných Vesteniciach. To znamená, že katastri obce Dolné Vestenice bola voda čerpaná a v tomto katastri aj voda spadla.
Pri čerpaní vody zo studní v Dolných Vesteniciach do Látkoviec ide o čerpanie vody z jednej doliny – cez kopec – do druhej doliny.

V časti 4.7 Chránené územia /str. 12/ sa uvádza, že „Podľa vyhlášky MŽP SR 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon NR SR 543/2022 Z.Z. o ochrane prírody a krajiny do posudzovaného územia nezasahujú žiadne veľkoplošné ani maloplošné prvky ochrany prírody a krajiny. Územie nezasahuje do žiadnych Chránených vtáčích území a Území európskeho významu /NATURA 2000/. Územie ani jeho široké okolie nie je limitované prítomnosťou žiadnej chránenej vodohospodárskej oblasti /CHVO/."
Pre nás, obyvateľov obce Dolné Vestenice je známa skutočnosť, že v katastrálnom území obce Dolné Vestenice sa nachádzajú aj chránené územia:

- *Lokalita NATURA 2000 – územie európskeho významu Rokoš – SKUEV0128, Správca územia: CHKO Ponitrie;*
- *Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy – SKCHVU028, vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 434/2009.*

Obec Dolné Vestenice je dotknutou obcou čo sa týka vyhlásených chránených území európskeho významu v Trenčianskom kraji – Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy na roky 2019-2048 /Štátna ochrana prírody SR/ 8. apríl 2019.
Obec patrí aj k oblastiam realizácie projektu „ Obnova endemických druhov rastlín a suchomilných travinno-bylinných biotopov biotopov v kontaktnej zóne panónskeho a alpského biogoegrafického regiónu .

V časti 6.1 Metodika postupu a časová nadväznosť realizovaných prác /str. 18/ nás ako laikov zarazilo konštatovanie: „Využiteľné množstvá podzemných vôd sme vypočítali na základe poskytnutých relatívne skromných podkladov z dlhodobého prevádzkovania". !!!

V časti 6.2 Vrtné práce /str. 18/ sa uvádza, že „ V rámci hodnoteného prieskumu neboli realizované vrtné práce. Tie boli realizované medzi rokmi 1974 až 1975, v rámci ktorých boli vybudované hodnotené studne závlahového systému, ktorý je dlhodobo využívaný až po súčasnosť výlučne len sezónne na závlahy. „
Uvádzame, že mnohí z obyvateľov obce pracovali v bývalom poľnohospodárskom družstve, ktoré závlahy využívalo. Na základe miestnych znalostí uvádzame, že závlahy boli poľnohospodárskym družstvom v Dolných Vesteniciach využívané do obdobia rokov 1991 – 1992.

V časti 7.4 Údaje o obehu a režime podzemnej vody, vzťah k povrchovej vode /str. 24/ sa uvádza, že „V záujmovom území nám chýbajú exaktnejšie dáta z dlhodobo pozorovaných objektov“.
S uvedeným konštatovaním sa stotožňujeme vzhľadom na vývoj situácie v Dolných Vesteniciach – pokles vody v studniach obyvateľov, došlo k situáciám odstavovania vody pre obyvateľov v nočných hodinách, dopĺňanie vody do vodojemu bolo riešené dovozom vody v autocisternách.

V časti 7.5 Odbery podzemnej vody /str. 28/ zvláštne pôsobí veta, že „Paradoxne najvyššiu aktivitu a záujem o závlahy prejavila spoločnosť POMI s.r.o., ktorá je zo všetkých dovtedajších využívateľov najvzdialenejšia“. *Opakovane si dovoľujeme uviesť, že nám nie je známa skutočnosť, že by vo veci možného prenájmu boli oslovení miestni podnikatelia obce Dolné Vestenice a samotná obec Dolné Vestenice.*

V časti 10.4 Vplyv využívania zdroja podzemnej vody na životné prostredie je uvedené, že „Doterajším využívaním zdroja neboli preukázané negatívne trendy alebo vplyvy na životné prostredie, a je možné predpokladať, že tento stav sa pri zachovaní súčasných hydrogeologických podmienok nezmení.“
To, že odber vody spoločnosťou POMI spôsobilo pokles vody vidno evidentne na jazierku, ktoré sa nachádza v areáli bývalého družstva – hladina je dlhodobo poklesnutá o cca 80 cm?!!
Jazierko zrejme patrí do okruhu majetku, ktoré má POMI s.r.o. v prenájme od š.p. Hydromeliorácie.

Vychádzajúc z uvedeného opakovane dávame do pozornosti realitu:

- **Nikto sa doposiaľ dostatočne nezaoberal dopadom navrhovanej činnosti na obyvateľov a prírodu v Dolných Vesteniciach;**
- ***Potvrdili sa očakávané riziká obce v súvislosti s čerpaním vody do Látkoviec;***
- ***Čerpaním vody došlo k zníženiu hladiny v studniach obyvateľov obce Dolné Vestenice – obmedzenie možností na využitie vody zo studní na polievanie záhrad/vplyv na úrodu /resp. neúrodu;***
- ***V obci Dolné Vestenice došlo k situáciám odstavovania vody pre obyvateľov v nočných hodinách, dopĺňanie vody do vodojemu bolo riešené dovozom vody v autocisternác;***
- ***Negatívny dopad na obec Dolné Vestenice: problémy s vodou v dôsledku klimatických zmien – sucho – všeobecné otepľovanie + vývoz vody do iného katastra /z jednej doliny cez kopec do ďalšej doliny/. V minulosti pri využívaní závlah bola síce voda čerpaná v katastri obce, ale zároveň aj spadla v Dolných Vesteniciach.***

Sme jednoznačne za to, aby v období výrazných klimatických zmien bola voda v našom katastri zachovaná pre potreby miestnych podnikateľov obce a obyvateľov samotných. Rozšírenie závlah pre pestovateľský sad POMI Látkovce odporúčame riešiť napojením z bližších zdrojov z vlastného katastra Látkoviec.

Z á v e r :

Na základe uvedeného žiadame, aby posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti „Rozšírenie závlahy pre pestovateľský sad – POMI – LÁTKOVCE“ na životné prostredie a obyvateľov obce Dolné Vestenice pokračovalo povinným hodnotením podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Jozef Vrecko
predseda ZO SZZ Dolné Vestenice

SLOVENSKÝ ZVÄZ ZÁHRADKÁROV
Základná organizácia 24 - 30
972 23 Dolné Vestenice